

Szanowni Państwo,

przygotowaliśmy dla Państwa już trzecie w tym roku, wakacyjne wydanie kwartalnika *Perspektywy HR Global Mobility & Immigration*.

Lato trwa w najlepsze, jednak prawo imigracyjne nie traci na dynamice. Z jednej strony – za naszą wschodnią granicą wciąż trwa wojna. Z perspektywy imigracyjnej oznacza to m. in. przywrócenie – choć w ograniczonym zakresie – możliwości ubiegania się o wizy w Ukrainie. Równocześnie jednak sytuacja geopolityczna wpływa na sytuację obywateli Rosji i Białorusi, którzy chcą przyjechać do Polski lub już tu są. Z drugiej strony, krajowy ustawodawca wciąż pracuje nad potencjalnymi zmianami do ustawy o cudzoziemcach, które mają usprawnić i ułatwić uzyskiwanie zezwoleń i dokumentów pobytowych o których mowa w tej ustawie. Zmieniają się także wysokości opłat od niektórych czynności w sprawach imigracyjnych.

Zmiany zachodzą zatem na każdej możliwej płaszczyźnie przepisów i praktyki imigracyjnej. Aby nie pogubić się w nich i niczego nie przegapić, warto subskrybować nasz newsletter!

Życzymy przyjemnej lektury.

adw. Karolina Schiffter

partner

karolina.schiffter@pcslegal.pl

r. pr. Tomasz Rogala

partner, zarządzający zespołem *Global Mobility & Immigration*,

tomasz.rogala@pcslegal.pl

r. pr. Kinga Polewka-Włoch

prawniczka, członkini zespołu *Global Mobility & Immigration*,

kinga.polewka-wloch@pcslegal.pl

Znów można uzyskiwać wizy w Ukrainie

Autorka: Marta Jastrzębska, starsza konsultantka, marta.jastrzebska@pcslegal.pl

Od początku rosyjskiej inwazji na Ukrainę Polska utrzymała swoją obecność dyplomatyczno-konsularną w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Kijowie oraz w Konsulacie Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie. Natomiast **od 7 kwietnia konsulat we Lwowie uruchomił zapisy na złożenie wniosku wizowego w formie losowania**. W związku z tym, że inne polskie placówki dyplomatyczne na terenie Ukrainy pozostają zamknięte, Konsulat przyjmuje wnioski nie tylko z okręgu lwowskiego, ale z całego kraju. **Aktualna procedura wizowa w dość znacznym stopniu różni się od tej sprzed 24 lutego 2022 r.**

UWAGA: Poniższe dotyczy jedynie wiz krajowych, ponieważ obywatele Ukrainy jako uprawnieni do ruchu bezwizowego na podstawie paszportów biometrycznych z reguły nie potrzebują uzyskiwać wiz Schengen.

Spotkanie wizowe można umówić **jedynie za pośrednictwem systemu e-konsulat, po wcześniejszym zarejestrowaniu wniosku**. Konsulat w chwili obecnej nie współpracuje z żadną firmą pośredniczącą, w tym z jeszcze do niedawna bardzo popularnymi w Ukrainie centrami wizowymi. W związku z tym liczba spotkań wizowych jest mocno ograniczona, a spotkania odbywają się tylko w siedzibie KG RP we Lwowie. Z drugiej strony większość wniosków wizowych rozpatrywana jest obecnie w ciągu jednego dnia roboczego.

Kolejną zmianą jest **losowa forma przydzielania spotkań wizowych**. Losowanie jest uruchamianie średnio co tydzień i na jedno losowanie przypadają dwa dni, na kiedy może zostać umówione spotkanie. Nie ma gwarancji, że spotkanie zostanie umówione dla każdego zarejestrowanego wniosku. Natomiast tych wniosków, które nie zostały wylosowane, nie trzeba rejestrować jeszcze raz – automatycznie przechodzą one do kolejnego losowania i biorą w nim udział do momentu ich wylosowania lub - przy wizach krajowych uzyskiwanych w celu podjęcia pracy - do momentu utraty ważności dokumentu zezwalającego na pracę.

Tu warto też zaznaczyć, że wizy krajowe wydawane w celu podjęcia pracy w Polsce mogą zostać wydane **jedynie na podstawie ważnego oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi zarejestrowanego we właściwym ze względu na siedzibę pracodawcy urzędzie pracy lub ważnego zezwolenia na pracę wydanego przez wojewodę właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy**. Regulowane specustawą z dnia 12 marca 2022 r. notyfikacje, składane do urzędu pracy przez pracodawcę, które obecnie również legalizują zatrudnienie obywateli Ukrainy w Polsce, nie są uznawane jako dokument wystarczający do uzyskania tzw. „wizy pracowniczej”.

Zgodnie z informacjami podanymi na stronie Konsulatu zwolnione z rejestracji wniosku są następujące osoby:

- 1) członkowie rodziny obywatela RP lub obywatela Unii Europejskiej;
- 2) posiadacze Karty Polaka i najbliżsi członkowie ich rodzin;
- 3) osoby aplikujące o wizy w ramach programu „POLAND. BUSINESS HARBOUR” (wyłącznie po uprzednim zapytaniu mailowym na adres wiza.lwow@msz.gov.pl).

Ważną zmianą jest **możliwość złożenia wniosku wizowego przez pełnomocnika**. Dzięki temu obywatele Ukrainy przebywający w Polsce w celu uzyskania wizy nie muszą wracać do Ukrainy, a mogą przygotować poświadczony notarialnie pełnomocnictwo dla osoby, która jest

na miejscu i będzie mogła w jej/jego imieniu złożyć wniosek. Otwiera to możliwość podróżowania obywatelom Ukrainy przebywającym w Polsce, których tytuł pobytowy wygasa oraz tym, którzy przybyli po 24 lutego na zasadach określonych w specustawie z 12 marca 2022 r.

Należy w tym miejscu wspomnieć, że władze Ukrainy wciąż nie zezwalają na opuszczenie kraju przez mężczyzn w wieku 18-60 lat. W związku z tym, jeżeli obywatel objęty zakazem wyjazdu wjedzie na teren Ukrainy w celu uzyskania wizy, może nie mieć możliwości z niej wyjechać nawet po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku wizowego.

Rosjanom coraz trudniej o wizy, a represjonowani Białorusini skorzystają z nowego zezwolenia na pobyt

Autor: Aleksander Dżuryło, prawnik, aleksander.dzurylo@pcslegal.pl

Bez wiz dla Rosjan

Polska ani Unia Europejska nie zdecydowały o całkowitym wstrzymaniu wydawania wiz obywatelom Rosji, choć niektóre kraje europejskie skorzystały z tego rozwiązania. Od początku pełnowymiarowej inwazji Rosji na Ukrainę, która rozpoczęła się 24 lutego tego roku, obserwujemy natomiast tendencję polskich konsulatów do znacznego **ograniczenia ilości rozpatrywanych wniosków wizowych**. Rosjanie, którzy mieli zamiar przyjechać do Polski, aby podjąć pracę na podstawie zezwoleń na pracę bądź na podstawie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi nie zawsze mają taką możliwość. Polskie konsulatory w Rosji prawie przestały wydawać wizy w celu wykonywania pracy na tej podstawie.

Obywatele Rosji, którzy **mogą uzyskać polską wizę** to, w szczególności:

- 1) członkowie rodziny obywateli Polski lub członkowie rodziny obywateli UE;
- 2) studenci polskich uczelni (również uczelni prywatnych);
- 3) posiadacze Karty Polaka oraz ich małżonkowie.

Są to stosunkowo nieliczne grupy Rosjan, więc częstym rozwiązaniem stało się **wnioskowanie o polskie wizy w państwach sąsiadujących z Rosją, takich jak Białoruś, Kazachstan, Gruzja czy Azerbejdżan**.

Zgodnie jednak z tzw. zasadą właściwości miejscowej konsulatów, **wniosek wizowy, co do zasady, powinien zostać złożony w miejscu stałego zamieszkania cudzoziemca**. Odstępstwa od tej reguły wymagają bardzo szczegółowego uzasadnienia, a dopuszczalność wniosku wizowego jest każdorazowo oceniana przez konsula.

Do tych odstępstw zalicza się m. in. posiadanie zezwolenia na pobyt stały lub rzadziej zezwolenia na pobyt czasowy w kraju wnioskowania o wizę innym niż Rosja. Ponadto polscy konsulowie w krajach sąsiadujących z Rosją co do zasady rozpatrują wnioski od Rosjan, którzy

są w stanie udowodnić, że w swoim kraju są represjonowani, a ich powrót do Rosji może być niebezpieczny.

W związku z trwającymi dyskusjami zarówno na szczeblu Unii Europejskiej, jak i Polski, wciąż możliwe jest wprowadzenie dalszych ograniczeń lub całkowite wstrzymanie wydawania wiz w Rosji.

Zezwolenia na pobyt dla posiadaczy tzw. wiz humanitarnych z Białorusi

Z kolei, **represjonowani Białorusini mogą wnioskować o nowe zezwolenie na pobyt czasowy w Polsce.** Jest to możliwe od 9 lipca.

Z nowego rozwiązania mogą korzystać obywatele Białorusi, którzy bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt przebywają na terytorium Polski na podstawie polskich wiz wydanych w celu przyjazdu ze względów humanitarnych, z uwagi na interes państwa lub zobowiązania międzynarodowe (wiza D-21). Dotyczy to również Białorusinów, których wizy humanitarne zostały przedłużone na okres trwania stanu zagrożenia epidemicznego i wcześniej stanu epidemii na mocy tzw. ustawy covidowej.

Zezwolenie na pobyt czasowy można uzyskać jednorazowo na okres 3 lat. Jest ono wydawane w trybie uproszczonym. Cudzoziemcy nie muszą dostarczać do urzędu dokumentów potwierdzających w szczególności aktualne zatrudnienie, posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego czy posiadanie źródła dochodu wystarczającego do utrzymania w Polsce.

Urzędy nie pobierają opłaty skarbowej za wydanie decyzji w sprawie nowego zezwolenia dla obywateli Białorusi ani za wydanie karty pobytu na podstawie tej decyzji.

Posiadacze nowego zezwolenia na pobyt będą **zwolnieni z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę.** Warto jednak zwrócić uwagę, że prawo do pracy w Polsce nie jest przedłużane na okres pomiędzy wygaśnięciem wizy humanitarnej a udzieleniem zezwolenia na pobyt czasowy, tj. w okresie oczekiwania na zezwolenie na pobyt. Aby w takiej sytuacji uniknąć przerwy w zatrudnieniu, pracodawca musi uzyskać dla cudzoziemca zezwolenie na pracę bądź oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.

Obecnie obowiązujące przepisy nie rozstrzygają, czy obywatele Białorusi posiadający wizy humanitarne, którzy złożyli już wnioski o inne zezwolenie na pobyt czasowy (np. w celu wykonywania pracy) przed 9 lipca, mogą wnosić o przekwalifikowanie postępowań w celu uzyskania nowego typu zezwolenia. Praktyka urzędów nie jest jeszcze znana, gdyż nowe rozwiązanie dla obywateli Białorusi pojawiło się stosunkowo niedawno.

Nowa ustawa o zatrudnieniu cudzoziemców

Autor: Marcin Snarski, prawnik, marcin.snarski@pcslegal.pl

W ramach zobowiązań podjętych w związku z Krajowym Planem Odbudowy, rząd planuje do końca roku przyjąć nową ustawę o zatrudnieniu cudzoziemców. Ustawa regulowałaby na nowo zasady wydawania zezwoleń na pracę oraz rejestracji oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz porządkowała kwestie uprawnienia cudzoziemców do wykonywania pracy.

Zmiany nie powinny dotyczyć w większym stopniu zezwoleń na pobyt czy wiz dla cudzoziemców, które regulowane są w oddzielnej ustawie (ustawie o cudzoziemcach). Możliwe jest jednak wprowadzenie mniejszych zmian w oddzielnych ustawach dotyczących prawa imigracyjnego, nijako w pakiecie z nową ustawą. Obecnie znane są tylko **wstępne założenia projektu**, które prezentujemy niżej.

Jedną z ciekawiej zapowiadających się zmian jest zwiększenie **stopnia elektronizacji procesu wydawania zezwoleń na pracę oraz oświadczeń**. Z pewnością przyczyni się to do usprawnienia procesów wydawania ww. dokumentów. Obecnie urzędy pracy i urzędy wojewódzkie stosują częściowo rozwiązania elektroniczne, jednak niejednolicie i we wciąż ograniczonym stopniu. Nowa ustawa będzie dodatkowym bodźcem do wprowadzenia nowoczesnych rozwiązań w administracji.

Atrakcyjną dla pracodawców zapowiedzią jest **likwidacja tak zwanego testu rynku pracy (informacji starosty)**. Ta zmiana umożliwi szybsze (o kilka tygodni) zatrudnienie cudzoziemców, na których miejsce i tak pracodawca nie mógł znaleźć odpowiedniego kandydata na polskim rynku pracy. Jednocześnie ustawa będzie zawierać (na razie bliżej niesprecyzowane) rozwiązania, które będą przeciwdziałać potencjalnym negatywnym zjawiskom, takim jak wypychanie Polaków z rynku pracy czy zaniżanie standardów płacowych.

Kontrowersyjną zmianą jest wprowadzenie warunku, że **zezwolenie na pracę czy oświadczenie może być wydane wyłącznie w celu wykonywania pracy w wymiarze nie mniejszym niż połowa etatu**. Miałoby to na celu płacenie części pensji „pod stołem”. Naszym zdaniem ta regulacja nie spełniałaby celów, którym ma służyć. Z pewnością ograniczy natomiast możliwości powierzania pracy cudzoziemcom. Mamy nadzieję, że ustawodawca zrezygnuje z niej w trakcie prac nad ustawą.

Ustawodawca planuje również **uporządkowanie zasad dostępu cudzoziemców do rynku pracy**. Zachowany ma być zasadniczy podział na cudzoziemców potrzebujących zezwolenia na pracę dla wykonywania pracy oraz cudzoziemców zwolnionych z tego wymogu. Mamy nadzieję, że przy tej okazji ustawodawca zlikwiduje np. niektóre luki w przepisach, które obecnie narażają na niebezpieczeństwo nielegalnego wykonywania pracy pracodawców i cudzoziemców. Obecnie występuje szereg sytuacji, w których przepisy dotyczące prawa do wykonywania pracy przez cudzoziemców są sformułowane w sposób niejasny albo zbyt formalistycznie.

W planowanej ustawie brakuje natomiast m.in. zasad **powierzania cudzoziemcom pracy zdalnej** oraz **zawierania z cudzoziemcami umów w postaci elektronicznej**. Między przepisami imigracyjnymi oraz przepisami prawa pracy występują w praktyce **kolizje** (dotyczące nie tylko ww. kwestii) które od pewnego czasu regularnie opisujemy w **cyklu**

artykułów publikowanych we współpracy z Dziennikiem Gazetą Prawną. Mamy nadzieję, że w toku prac nad ustawą ustawodawcy uda usunąć najważniejsze kolizje przepisów oraz problemy w ich stosowaniu.

Pierwsza wersja projektu ustawy prawdopodobnie zostanie przedstawiona we wrześniu. Regularnie monitorujemy postępy prac nad ustawą oraz planujemy zgłoszenie ew. **poprawek do ustawy na podstawie codziennego doświadczenia naszego zespołu imigracyjnego** ze stosowaniem obecnych przepisów. Będziemy Państwa informować o postępach prac nad ustawą.

Rosną opłaty za postępowania imigracyjne

Autorka: r. pr. Kinga Polewka-Włoch, prawniczka, kinga.polewka-wloch@pcslegal.pl

Od 12 lipca 2022 r. podniesiona została wysokość opłaty **za rejestrację oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi**. Zmiana jest spora, ponieważ **dotychczas opłata wynosiła 30 zł, a aktualnie jest to 100 zł**. Co istotne, nowa, wyższa opłata dotyczy oświadczeń, które zostały **złożone 12 lipca 2022 r. lub później**. Natomiast w przypadku oświadczeń składanych przed ww. datą nadal obowiązuje opłata w wysokości 30 zł (co będzie miało zastosowanie na przykład, jeśli w momencie składania oświadczenia opłata nie była uiszczona i teraz należy ją uzupełnić).

Wkrótce planowane jest także podniesienie opłat za wydanie kart pobytu. Rozporządzenie w tej sprawie na moment przygotowania niniejszego newslettera nie zostało jeszcze oficjalnie opublikowane, ale zgodnie z projektem, termin wejścia w życie nowej wysokości opłaty jest zaplanowane na **29 lipca 2022 r.** Dotychczasowa podstawowa wysokość tej opłaty wynosiła 50 zł, natomiast po zmianie będzie to, podobnie jak w przypadku oświadczeń, 100 zł. Wysokość procentowa ulgi pozostanie taka sama jak dotychczas i wynosi ona 50%, a przysługuje cudzoziemcom:

- 1) którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej;
- 2) których celem pobytu jest pobieranie nauki w szkole ponadgimnazjalnej i szkole wyższej na terytorium RP;
- 3) małoletnim, którzy w dniu złożenia wniosku o wydanie lub wymianę karty pobytu nie mieli ukończonych 16 lat.

Jeżeli wniosek będący podstawą do wydania karty został złożony przed dniem wejścia w życie nowych przepisów (planowo 29 lipca 2022 r.) karta pobytu będzie wydawana jeszcze po dotychczasowym koszcie i nie będzie konieczne wyrównanie do wyższej kwoty.

WYPOWIEDZI W PRASIE

Rząd chce walczyć z wyzyskiem. Co się zmieni w zatrudnieniu cudzoziemców?

Propozycja ministerstwa jest krokiem wstecz w obliczu nowych zjawisk na rynku pracy, takich jak praca zdalna i platformowa. Pracodawcy potrzebują elastyczności w zapewnieniu sobie kadr do obsługi zleceń - niezależnie od tego, czy będą je wykonywać Polacy czy cudzoziemcy. – adw. Karolina Schiffter komentuje dla *Dziennika Gazety Prawnej*. Czytaj więcej: [tutaj](#).

Praca cudzoziemca w nadgodzinach: Zdaniem PIP i resortu pracy to nielegalne

Powierzenie pracy na warunkach innych niż wskazane w zezwoleniu lub oświadczeniu jest niedozwolone. W konsekwencji powyższego organy kontroli stoją na stanowisku, że skoro zezwolenie wskazuje liczbę godzin, w ramach których pracodawca decyduje się powierzyć pracę cudzoziemcowi, to choćby najmniejsze przekroczenie tej liczby będzie stanowić nielegalne zatrudnienie. Ze stanowiskiem tym nie sposób się jednak zgodzić - r. pr. Kinga Polewka-Włoch, apl. radc. Ewa Wysocka komentują dla *Dziennika Gazety Prawnej*. Czytaj więcej: [tutaj](#).

Kłopotliwe zezwolenia na pobyt i pracę dla Ukraińców

W zezwoleniu na pobyt i pracę wydawanym obywatelowi Ukrainy urząd nie powinien umieszczać adnotacji o specustawie. Istnieje wątpliwość, czy tak wydane zezwolenie na pobyt i pracę w ogóle uprawnia do kontynuowania pracy – r. pr. Tomasz Rogala oraz Marcin Snarski komentują dla *Rzeczpospolitej*. Czytaj więcej: [tutaj](#).

Dzieci cudzoziemców mogą legalnie pracować w Polsce. Jakie wymogi muszą spełnić?

Niepełnoletni cudzoziemcy także mogą wykonywać pracę w Polsce. Pracodawca musi jednak w przypadku ich zatrudnienia zarówno spełnić wymogi związane z legalnym zatrudnieniem cudzoziemców (wynikające z przepisów imigracyjnych), jak i przestrzegać zasad zatrudnienia osób nieletnich, które przewiduje kodeks pracy. - Marcin Snarski komentuje dla *Dziennika Gazety Prawnej*. Czytaj więcej: [tutaj](#).

O warunkach delegowania cudzoziemca zdecydują przepisy państwa przyjmującego

Zatrudniam u siebie obywateli Ukrainy na podstawie przepisów ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, przesławszy do urzędu pracy odpowiednie powiadomienia. Czy mogę ich delegować do pracy za granicą, np. na kilkutygodniową realizację zlecenia jednego z klientów do Portugalii? – r. pr. Kinga Polewka-Włoch, Zofia Pawelec komentują dla *Dziennika Gazety Prawnej*. Czytaj więcej: [tutaj](#).

Praca zdalna uchodźcy z Ukrainy wciąż pod znakiem zapytania

Chodzi o te osoby, które z terytorium Polski wykonują ją na rzecz swoich ukraińskich pracodawców. Zdaniem MRiPS jest to dozwolone pod określonymi, skomplikowanymi warunkami, ale co do takiego stanowiska istnieją poważne wątpliwości. – r. pr. Tomasz Rogala komentuje dla *Dziennika Gazety Prawnej*. Czytaj więcej: [tutaj](#).

ALERTY I ARTYKUŁY

#Alert: Specustawa – dokument elektroniczny umożliwi podróżowanie obywatelom Ukrainy

Obywatele Ukrainy którzy przyjechali do Polski w związku z wojną są często pozbawieni możliwości podróżowania. Nie otrzymują dokumentów (w rodzaju np. karty pobytu), które są konieczne do przekraczania polskiej granicy. Wkrótce ma się to zmienić. Rząd pracuje nad umożliwieniem podróżowania na podstawie elektronicznego dokumentu. Czytaj więcej: [tutaj](#).

Specustawa – wkrótce zmiany w zatrudnianiu Ukraińców na uproszczonych zasadach

Modyfikacji ulegają zasady związane ze statusem osób, które uciekły do Polski przed wojną. Jednocześnie na pracodawców nałożony zostanie obowiązek przekazywania większej ilości informacji w przypadku zatrudniania obywateli Ukrainy (również przebywających w Polsce jeszcze przed wojną) na podstawie rozwiązań tzw. specustawy ukraińskiej. Czytaj więcej: [tutaj](#).

#Alert: Stan epidemii zniesiony! Co to oznacza cudzoziemców?

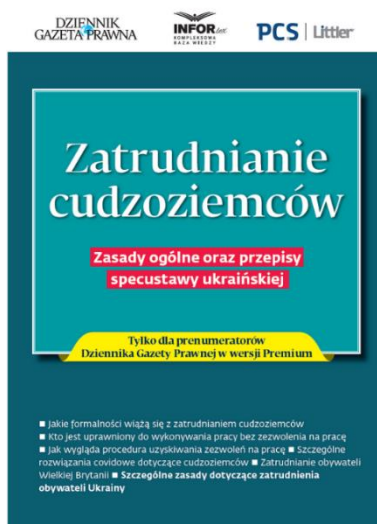
Z dniem 16 maja 2022 r., zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami, minister zdrowia odwołał w Polsce stan epidemii i wprowadził stan zagrożenia epidemicznego. Będzie on obowiązywać do odwołania. Czytaj więcej: [tutaj](#).

#Alert: Specustawa – urząd nie przyjmie skargi w sprawie zezwolenia na pobyt dla cudzoziemca

Nowelizacja (opublikowana wieczorem 14 kwietnia br.) wprowadza zmiany dotyczące nie tylko cudzoziemców, którzy przybyli do Polski w związku z wojną. Część zmian dotyczy przede wszystkim cudzoziemców, którzy już wcześniej przebywali w Polsce i np. czekają na wydanie zezwolenia na pobyt. Czytaj więcej: [tutaj](#).

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

Zapraszamy do lektury publikacji **Zatrudnianie Cudzoziemców - zasady ogólne oraz przepisy specustawy ukraińskiej** wydanej wspólnie z *Dziennikiem Gazetą Prawną*.

W publikacji znajdą Państwo omówienie między innymi następujących zagadnień:

- Kto jest uprawniony do wykonywania pracy bez zezwolenia na pracę;
- Jak wygląda procedura uzyskiwania zezwoleń na pracę;
- Szczególne rozwiązania covidowe dotyczące cudzoziemców;
- Szczególne zasady dotyczące zatrudnienia obywateli Ukrainy.

Autorzy: adw. Karolina Schiffter, r. pr. Tomasz Rogala, r. pr. Kinga Polewka-Włoch, Marcin Snarski | Więcej: [tutaj](#).